

РЕШЕНИЕ

27 март 2023 ел

Болгар ш.

КАРАР

№ 28-12

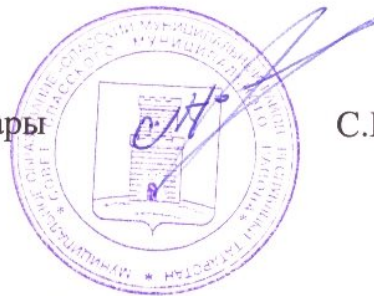
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында милли мәдәниятләрне һәм традицияләрне, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне, миграция ситуациясен саклап калу һәм аларга ярдәм итү турында

Спас муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге башлыгы Низамов Фәрхәт Шакир улы докладын тыңлап һәм фикер алышып Спас муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында милли мәдәниятләрне һәм традицияләрне саклау һәм аларга ярдәм итү, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, миграция ситуациясе турында» докладны игътибарга алырга.
2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы комиссиясе милли һәм миграция сәясәте өлкәсендәге законнарны гамәлгә ашыруны тикшереп тору эшен дәвам итәргә.
3. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Башкарма комитетына һәм жирлекләр башлыкларына милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне алга таба ныгыту чараларын күрергә тәкъдим итәргә.
4. Район оешмаларына һәм учреждениеләренә Татарстан Республикасында Милли мәдәниятләр һәм традицияләр елын үткөрү планын гамәлгә ашыруда актив катнашуны тәкъдим итәргә.
5. Район сайтында докладны бастырып чыгарырга: spasskiy.tatarstan.ru.

Спас муниципаль районы башлыгы урынбасары

С.И. Тюнев

**Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында милли мәдәниятләре
һәм традицияләре, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләре, миграция
ситуациясен саклау һәм аларга ярдәм итү турында**

Доклад

Статистика мәгълүматлары буенча, Спас муниципаль районы территориясендә 2023 елның 1 гыйнварына 18 405 кеше яши. Халык санын алу йомгаклары буенча, район территориясендә 19 милләт вәкиле яши. 2010 елгы халык санын алу мәгълүматлары буенча, нибары 11 булган.

Районның милли составы түбәндәгечә:

№	Милләт	Халык саны	% Халкы	Искәрмә
1	Руслар	12 917	70,7	
2	Татарлар	4 823	26,4	
3	Чувашлар	219	1,2	
4	Әрмәннәр	93	0,5	
5	Үзбәкләр	28	0,15	
6	Украиннар	25	0,13	
7	Әзербайжанлылар	19	0,1	
8	Мордва	11		
9	Тажилар	11		
10	Кыргызлар	7		
11	Белоруслар	5		
12	Башкортлар	4		
13	Гарәпләр	3		
14	Удмуртлар	3		
15	Марийцлар	2		
16	Яһүдләр	1		
17	Казахлар	1		
18	Кореялеләр	1		
19	Немецлар	1		
	Милләте күрсәтелмәгән	98	Бөтен халыкның 0,5 %ы	ТР буенча 0,4% яки 17 868

Статистикада тагын бер сан игътибарга лаек - безнең районның 98 кешесе үз милләтен күрсәтмәгән, бу район халкының 0,5%ы. Һәм бу күрсәткеч уртача республика күрсәткечләреннән югарырак, республика буенча әлеге күрсәткеч 0,4 % тәшкил итә.

Барлығы Татарстан буенча 17 868 кеше үз милләтен күрсәтмәде.

Әгәр XVIII-XIX гасырларда һәм аннан соң кайбер кешеләр үз милләтләрен белдерергә курыккан булсалар, үзләренә проблемалар тудырмас өчен, хәзер үз милләтләрен яшерү кирәкми. Кеше үзе белән горурланырга һәм беренче чиратта аның нинди дә булса милләткә каравы белән горурланырга тиеш. Һәрберебезнең

бурычы, гаиләдән башлап, көндәлек тормышта үзәбез, мәдәниятебез һәм милләтебез өчен горурлык тәрбияләү. Быел да, милли мәдәниятләр һәм традицияләр елында да бу өстенлекле бурычларның берсе.

Үткән елларда, районның дини яки милли жирлегендә конфликтлы хәлләр күзәтелми.

Гомуми саны муниципаль районында дини оешмалар - 23. Аларның 13е - мөселман һәм 10сы - православие мөхәлләләре.

2022 елда Спас районында булу урыны буенча миграция исәбенә 306 вакытлыча яшәүче чит ил гражданы куелган. Яшәү урыны буенча миграция исәбенә 15 чит ил гражданы куелган.

Районда яшәү төрләре буенча 22 чит ил гражданыны яши. 4 чит ил гражданына вакытлыча яшәүгә рөхсәт бирү буенча.

Әгәр дә халыкка табигый үсеш тискәре мөгънәгә ия булса, миграция үсеше елдан-ел арта бара. Һәм безнең бурыч, аларга кирәк булган социализациядә ярдәм күрсәтү.

2019 елдан бирле район мәдәният йортында Татарстан халыклары ассамблеясе Вәкиллеге һәм Ассамблеянең яшьләр звеносы эшли.

2022 елда Россия халыкларының Спас районы буенча мәдәни мирас елы, муниципаль мәдәният йортлары һәм авыл клублары тарафыннан 100дән артык мәдәни чара уздырылган, шәһәр модельләре китапханәсе һәм авыл филиаллары ел тематикасына багышланган 167 чара уздырган.

Традицион бәйрәмнәр, фестивальләр, ярминкәләр һәм мәдәни эшчәнлекнең башка рәвешләрен уздыру туган телне, традицион милли мәдәниятне һәм халык ижатын саклап калу һәм үстерү буенча актуаль юнәлешләрнең берсе булып тора.

Спас муниципаль районында яшәүче халыклар ижатының этник фестивале «Без бер гаилә» ел саен үткәрелә торган традицион чарага әйләнде, ул ноябрьдә Халыклар Бердәмлеге көнен бәйрәм итү кысаларында уздырыла.

«Масленица», «Науруз», «Красная горка», «Иван Купала» фольклор бәйрәме Спас районы территориясендә яшәүче төрле милләт вәкилләренең мәдәниятен һәм традицияләрен чагылдыра.

Татар халкы мәдәниятенең һәм традицияләренең иң төп символларыннан берсе - «Сабантуй» бәйрәме, туган телне, мәдәниятне һәм гореф-гадәтләрне саклап калуга һәм үстерүгә юнәлтелгән. Быел районыбызның ижәт коллективлары Татарстаннан читтә сабан туен уздыруда катнашчак. Июньдә без Ульяновск өлкәсенең Иске Кулатка авылында төбәкара Сабантуйда катнашу өчен зур команда булып китәбез.

Татарстан Республикасында Милли мәдәниятләр һәм традицияләр елы дип игълан ителгән 2023 ел республикабызның үзенчәлеген, мәдәниятебезне, гореф-гадәтләребезне һәм телебезне саклау эшен дәвам итәчәк.

Мәдәният, мәгариф һәм спорт яшьләре белән һәм туризм бүлекләре белән килештерелде һәм милли мәдәниятләр һәм традицияләр елында Спас районы буенча милли мәдәниятләрне һәм гореф-гадәтләрне саклауга һәм яклауга юнәлтелгән төп мәдәни-массакүләм чараларның планы расланды.